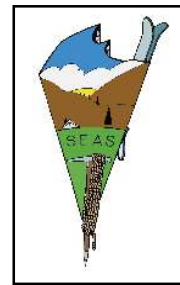

MATINALS SEAS 2017-2018

Excursió dia 21 de gener de 2018

SANT MARTÍ SARROCA (Alt Penedès)

Església i castell de Sarroca des de les coves.

Església de Santa Maria de Sant Martí Sarroca

L'església actual està formada per un primer edifici romànic del segle XI que no fou acabat fins a finals del segle XII, després de patir la invasió almoràvit del 1113.

A la nau, del segle XI, hom l'hi afegí, a finals del XII, el creuer amb cimbori i l'absis ricament ornat. El 1204 fou novament consagrada. Vers el 1600, el temple fou ampliat i renovat, dins d'una estètica barroca. Posteriorment (1705) l'hi fou afegida una capella neoclàssica. El 1906 fou objecte d'una primera restauració a càrrec de l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch.

A l'església de Santa Maria de Sant Martí Sarroca es conserva també un magnífic retaule gòtic del 1415, atribuït a Jaume Cabrera, deixeble dels germans Serra i de Borrassà. A l'interior es conserven dues piques baptismals renaixentistes del segle XVI, i la Mare de Déu, imatge de fusta policromada de la Verge asseguda en un tron amb el nen a la falda.

El castell dels Santmartí

Al segle X, Galí, veguer del Penedès, va fundar la nissaga dels Santmartí i el seu fill Guillem, ja al segle XI, va començar la construcció del castell. Va ser al segle XII quan s'hi van fer altes muralles i s'hi van construir estances nobles.

Com a fortificació militar, va ser reforçat per Mir Geribert, membre de la família comtal de Barcelona i autoproclamat Príncep d'Olerdola. El seu fill i hereu del castell, Arnau de Santmartí, va arribar a ser governador del Penedès.

En temps de Pere el Cerimoniós (1360), va ser propietat del Casal de Barcelona. El castell va passar a ser possessió de la família dels Cervelló, i més tard, per pagar uns deutes, va ser adquirit per la Pia Almoïna, que el va senyorejar fins al 1837.

Va tornar a tenir ús militar durant la Guerra de Successió i va ser un dels últims nuclis de resistència a les tropes de Felip V, davant les quals va capitular el 18 de setembre, una setmana després que Barcelona i els seus defensors van ser perseguits fins a Sant Quintí de Mediona i morts quan van ser trobats allà, juntament amb la gent d'aquell poble.

Sant Joan del Lledó

Està ubicada en un entorn rural de conreu de vinya que de ben segur va ser testimoni mut de conflictes entre els remences, de contractes de rabassa morta, de l'aparició de la fil·loxera... però també de la prosperitat dels seus habitants, de creixements demogràfics, de canvis... Sant Joan de Lledó és una petita església d'origen romànic, la fàbrica de la qual ha estat modificada al llarg dels anys. És un dels múltiples testi-

Sant Joan de Lledó.

Les coves de Sant Martí Sarroca.

monis que s'emmarquen en el moviment repoblador d'aquestes terres de frontera.

És una capella d'una sola nau rectangular amb una edificació lateral afegida, la sagristia, que té forma d'absis preromànic. Té contraforts laterals i absis sobrealçat, amb una finestra romànica, en època barro-

Sant Martí Sarroca des de les coves.

ca. Té porta a la façana de ponent amb arquivolta i al damunt, un ull de bou calat i un campanar de cadireta refet. La capella es troba enmig de vinyes, ametllers i oliveres.

Les Balmes de Sant Martí Sarroca

Una excursió amb un aire una mica aventurer, però sense grans dificultats. Per accedir a les balmes hau-

Vinyes i Montserrat des de Sa Roca.

rem de fer servir unes cordes (ja hi són) per tal de ser utilitzades com a passamà i salvar així els desnivells entre roques. Sortint del castell de Sant Martí Sarroca us endinsareu a la serralada de l'Artiga, un indret replet de curiositats naturals que s'ha mantingut durant molt de temps fora de l'atenció dels excursionistes. Tota la serralada és plena de balmes, algunes força grans, i moltíssims caus oberts a la paret rocosa. Cada cop que us detingueu a les balmes, gireu la vista cap a l'imponent turó de la Roca, culminat pel castell i l'antiga capella romànica de Sant Martí, originaris de finals del segle X.